

MOŽNOSTI VYUŽITIA
EURÓPSKÝCH FINANČNÝCH MECHANIZMOV NA REKONŠTRUKCIU
VEREJNÉHO OSVETLENIA

PODMIENKY A POŽIADAVKY AKTUÁLNYCH VÝZIEV

Ing. Eduard KAČÍK

ŠTRUKTURÁLNE FONDY 2007-2013

REKONŠTRUKCIA a VÝSTAVBA VEREJNÉHO OSVETLENIA

**KaHR 2.2
MABVO**

Všetci okrem BSK

**OP BK
1.1
Regenerácia
sídel BK**

Len BSK

**ROP
4.1
Regenerácia
sídel**

Všetci okrem BSK

**Program
rozvoja vidieka**

Obce mimo polov rastu

OP KaHR 2.2 -Budovanie a modernizácia osvetlenia pre mestá a obce

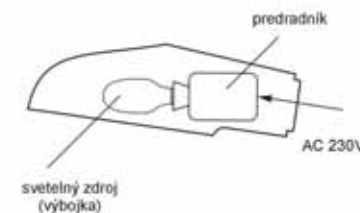
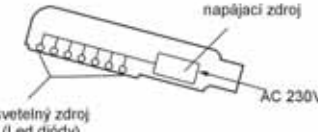
POŽIADAVKY

1. Technické zhodnotenie stavu sústavy VO pred realizáciou projektu
2. Technická špecifikácia všetkých navrhovaných zásahov súvisiacich s realizáciou predkladaného projektu
3. Špecifikácia energetických, environmentálnych a nákladových súvislostí
4. Situačné nákresy súčasného stavu a navrhovaného stavu

Technické zhodnotenie stavu sústavy VO pred realizáciou projektu

Zhodnotenie súčasného technického stavu by malo byť čo najobjektívnejšie **(mal by ho spracovávať odborník v problematike VO)**. Malo by obsahovať svetelno-technické a prevádzkové parametre a špecifikáciu technického zariadenia sústavy verejného osvetlenia v textovej a tabuľkovej podobe s nasledujúcim obsahom a štruktúrou :

zakázaná zóna vyžarovania	1	= 0cd/klm	Výbojky vysokotlakové sodíkové (High Pressure Sodium)	
zakázaná zóna vyžarovania	2	= 0cd/klm	Výbojky vysokotlakové halogenidové (Metal Halide)	
zakázaná zóna vyžarovania	3	> 0cd/klm	~~Výbojky vysokotlakové ortuťové~~ (Mercury Vapor) dôvod: ekológia	
zakázaná zóna vyžarovania	4	> 0cd/klm	~~Výbojky nízkotlakové sodíkové~~ (Low-Pressure Sodium) dôvod: svetelné emisie, farebné podanie, monochromatické svetlo	
zakázaná zóna vyžarovania	5	> 0cd/klm	~~Žiarivky~~ (Fluorescent) dôvod: svetelné emisie, nízky merný výkon	
zakázaná zóna vyžarovania	6	> 0cd/klm	Svetelné diódy LED (Light Emitting Diode) poznámka: požadovaný merný výkon 87 lm/W	

1. Popis technického stavu sústavy s kvantifikáciou zariadení podľa jednotlivých vetiev verejného osvetlenia napojených zo samostatných rozvádzačov a špecifikáciou nasledovných údajov
  - svietidlá a svetelné zdroje: typy svietidiel, typy a príkony svetelných zdrojov, rok inštalácie svietidiel,
  - stožiare, výložníky: druh, typ, výška, rok inštalácie,
  - rozcvičovače: druh, typ, rok inštalácie, počet polí, hlavný istič (menovitá hodnota v „A“), meranie spotreby elektriny, spôsob riadenia prevádzky prípadne regulácie úrovne osvetlenia, typ regulátorov osadených v rozvádzačoch, možnosť inštalácie regulačných prvkov pre zabezpečenie úspornejšie prevádzky do pôvodného rozvádzača, respektíve potrebu nového rozvádzača, identifikovať miesto inštalácie,
  - napájacie vedenia: druh (vzdušné, káblové), typ vodičov a dimenzia (AYKY..., AlFe), dĺžky, spôsob uloženia

2. Špecifikácia konkrétnych prevádzkových nedostatkov sústavy verejného osvetlenia

- **svietidlá a svetelné zdroje:** funkčnosť, bezpečnosť, hospodárnosť, zabezpečenie svetelných podmienok
- **stožiare:** funkčnosť, bezpečnosť
- **rozvádzače:** funkčnosť, bezpečnosť
- **napájacie vedenia:** funkčnosť, bezpečnosť
- **spôsob prevádzky**

Je možné využiť správy z odbornej prehliadky, audit VO, záznamy z údržby a pod. Odporúčame pre dobrú vypovedaciu hodnotu zhotoviť fotografickú dokumentáciu.

Technická špecifikácia všetkých navrhovaných zásahov súvisiacich s realizáciou predkladaného projektu

Do technickej špecifikácie návrhu osvetľovacej sústavy je potrebné zahrnúť

Identifikáciu osvetľovaného priestoru, komunikácie:

- ulice, námestia, križovatky,
- trieda komunikácie,
- trieda osvetlenia komunikácie,

Pozície svietidiel vzhľadom na komunikáciu:

- výška umiestnenia svietidla,
- vyloženie, smerovanie a sklon svietidla vzhľadom na rovinu vozovky,
- typ stožiaru, identifikovať miesto inštalácie v nákrese

Energetické a svetelnotechnické parametre svietidiel:

- účinnosť svietidla,
- svetelné diagramy svietidiel – svetelné emisie,
- krytie elektrickej a svetelnotechnickej časti,
- druh predradníka,
- materiál telesa svietidla, činiteľ údržby a i.

Energetické a svetelnotechnické parametre svetelných zdrojov:

- druh,
- príkon, merný výkon,
- podanie farieb,
- životnosť.

Parametre rozvádzačov:

- druh,
- vybavenie (spínacie, ochranné a meracie prvky),
- regulátory, ak sú osadené v rozvádzačoch.

Spôsob riadenia prevádzky (intenzita, časový manažment)

Informácie o dosiahnutých svetelnotechnických parametroch na danej komunikácii v zmysle STN 13201 čl. 1 až 4

Plán údržby, respektíve vplyv realizácie projektu na údržbové náklady

Špecifikácia energetických, environmentálnych a nákladových úspor vyplývajúcich z realizácie projektu

1. Výpočet úspor elektriny

Vzhľadom na veľmi rozdielne technické špecifikácie sústav VO, zabezpečenie resp. nezabezpečenie dostatočnej úrovne osvetlenia a spôsob ich prevádzkovania (vypínanie) bol zvolený modelový spôsob výpočtu. Tento vychádza z priemerných hodnôt prevádzky – svietenia 3 900 h za rok. Potom spôsob výpočtu úspor elektriny je nasledovný:

Úspora elektriny v sústave VO [kWh/rok] = (súčet výkonov svetelných zdrojov na svetelných bodoch pôvodnej sústavy VO zaradených do projektu pre modernizáciu [kW] x 3900) - (súčet výkonov nových svetelných zdrojov v svietidlách, ktoré boli inštalované na svetelných bodoch zaradených do projektu z pôvodnej sústavy VO [kW] x 3900), so zohľadnením úspor dosiahnutých reguláciou intenzity.

Pri modernizovanom systéme je potrebné uvažovať aj účinok systému riadenia prevádzky sústavy VO (rôzna intenzita v rôznych časových úsekoch) na celkovú spotrebu. Nakoľko je viacero systémov a spôsobov riadenia, nie je možné popísať všetky. V konkrétnej štúdii, ak sa uvažuje s takýmto riadením a jeho účinok sa započítava do úspor, je ho potrebné aj bližšie špecifikovať napr. v čase od 22:00 do 24:00 útlm na 75 %, v čase od 0:00 do 4:00 útlm na 50% a uviesť, ako sa to prejaví na spotrebe.

Úspora elektriny na jeden svetelný bod [kWh/rok] = (pôvodný výkon svetelného zdroja na svetelnom bode pôvodnej sústavy, kde bude inštalované nové svietidlo [kW] x 3900) - (výkon nového svetelného zdroja v novom svietidle, ktoré bolo inštalované na pôvodnom svetelnom bode sústavy VO [kW] x 3900, so zohľadnením úspor dosiahnutých reguláciou intenzity

2. Výpočet environmentálneho účinku

Zníženie emisií CO₂ [t/rok] = Úspora elektriny v sústave VO [kWh/rok] x 0,00064 [t/kWh]

Pre výpočet zníženia emisií CO₂ bol použitý koeficient uvedený vo Vyhláške č. 625/22006 Z.z. Ministerstva výstavby a regionálneho rozvoja Slovenskej republiky z 22. novembra 2006, ktorou sa vykonáva zákon č. 555/2005 Z. z. o energetickej hospodárnosti budov a o zmene a doplnení niektorých zákonov – príloha č.2

3. Určenie ostatných prevádzkových úspor

Ostatné úspory sa budú generovať hlavne pri nákladoch na údržbu a výmenu svetelných zdrojov. Bývalé náklady je možné špecifikovať na základe údajov z prevádzky v posledných rokoch. Budúce náklady vychádzajú z predpokladanej prevádzky modernizovanej sústavy VO (moderné svietidlá s dobrým krytím, zdroje s predĺženou životnosťou, vplyv riadenia prevádzky sústavy na životnosť zdrojov a pod.).

Je potrebné si uvedomiť, že prevádzka sústavy VO je a bude stále iba nákladová položka. Modernizáciou a správnym prevádzkovaním je možné zabezpečiť jej optimalizáciu pri splnení svetelno-technických podmienok v celej sústave VO.

Situačné nákresy

Situačné nákresy v mapovom podklade s rozmiestnením technických prvkov osvetľovacej sústavy majú dôležitú vypovedaciu schopnosť z hľadiska konfigurácie celej sústavy. Súčasťou štúdie by preto mali byť:

Situačný nákres s popisom stavu pred realizáciou projektu

Situačný nákres s popisom stavu po realizácii projektu s vyznačením svetelných bodov a rozvádzačov, ku ktorým budú uvedené prislúchajúce súradnice zistené prostredníctvom GPS navigácie priamo v teréne.

- Každý svetelný bod a rozvádzač musí mať svoje označenie, ku ktorému sa dajú priradiť príslušné technické parametre z popisu uvedeného v predchádzajúcom texte.
- Mierka nákresu musí byť primeraná rozsahu stavby, tak aby tento bol čitateľný a prehľadný pre posúdenie technickej úrovne projektu.
- Nákresy môžu byť zrealizované aj s využitím zodpovedajúcej časti katastrálnej mapy.
- V nákresoch musia byť graficky (farby, značky) a popisom rozlíšené svetelné body podľa druhu a rozsahu rekonštrukcie, aby bolo jasné, či je svetelný bod vymenený, presunutý, doplnený alebo je súčasťou novej vetvy. Súčasťou nákresu bude aj prehľadná legenda použitého označenie jednotlivých prvkov

Nákres môže byť fyzicky iba jeden pre terajší aj budúci stav, ak tieto budú prehľadne rozlíšené (mierka, farby, značky, legenda).

1.1 REGENERÁCIA SÍDEL BRATISLAVSKÉHO KRAJA

INTEGROVANÝ ROZVOJ MESTSKÝCH OBLASTÍ

Hmotnú infraštruktúru sídiel vytvárajú verejne dostupné plochy a priestranstvá, námestia, miestne komunikácie, chodníky, prvky verejnej zelene, verejné osvetlenie, verejné hygienické zariadenia, prvky drobnej architektúry a pod.. Miestna infraštruktúra v sídlach tvorí integrálnu súčasť verejných priestorov, ktoré spolu s ulicami vytvárajú urbanistickú kostru sídiel a rozhodujúcou mierou ovplyvňujú ich funkčnú sociálnu a esteticko-kultúrnu hodnotu. Uvedené prvky hmotnej infraštruktúry sú prevažne vo vlastníctve miest a ich technický stav a estetická úroveň sú dôležitým determinantom kvality života obyvateľov a atraktivity územia nielen pre ich obyvateľov, ale aj pre obyvateľov okolitého územia, turistov a potenciálnych investorov, čím sa vytvárajú predpoklady ich ďalšieho rozvoja.

P.č.	Oprávnení žiadateľa	Skupina aktivít	
		1.1.2	1.1.3
1.	Obce a mestá Bratislavského kraja založené v zmysle zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení	☒	☒
2.	Hlavné mesto SR Bratislava a jeho mestské časti v zmysle zákona č. 377/1990 Zb. o hlavnom meste SR Bratislave v znení neskorších predpisov	☒	☒
3.	Združenia miest a obcí založené v zmysle zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení	☐	☒

1.1 REGENERÁCIA SÍDEL BRATISLAVSKÉHO KRAJA

- **Maximálna intenzita pomoci** pre projekt v rámci opatrenia 1.1 / skupiny aktivít 1.1.2 a 1.1.3 je **95%** (z toho 85% ERDF a 10% štátny rozpočet SR) z celkových oprávnených výdavkov na projekt a spoluúčasť žiadateľa je minimálne 5%.
- **Maximálna výška celkových výdavkov²** na projekt pre skupinu aktivít 1.1.2 a 1.1.3 je stanovená vo výške 800 000 EUR,
- **Minimálna výška oprávnených výdavkov** na projekt:
  - pre skupinu aktivít 1.1.2 *Samostatne dopytovo orientované projekty* je stanovená vo výške 16 600 EUR
  - pre skupinu aktivít 1.1.3 *Zachovanie a obnova prírodného dedičstva a podpora cyklistických trás s cieľom rozvoja cestovného ruchu* nie je stanovená

Základné časové údaje súvisiace s výzvou OPBK/2009/1.1/03 sú nasledovné

- Termín vyhlásenia výzvy: **3. apríla 2009**
- Sprístupnenie internetovej rezervácie termínov na predkladanie žiadostí o NFP na rezervačnom formulári dostupnom na stránke www.opbk.sk/rezervacia⁴: **23. apríla 2009 od 9:00 hod.**
- Konferencia⁵ OPBK k možnostiam čerpania prostriedkov: **12. mája 2009**
- Workshop⁶ OPBK (verejné obstarávanie, monitorovanie a financovanie projektov): **13. mája 2009**
- Prijímanie žiadostí o NFP na adrese SORO / RO OPBK³:
  1. hodnotiace kolo - **od 1. júna 2009 do 3. júla 2009**
  2. hodnotiace kolo - **od 24. augusta 2009 do 2. októbra 2009**
- Termin ukončenia výzvy : **2. októbra 2009** (termin ukončenia výzvy je zároveň posledným dňom predloženia žiadosti o NFP)

4.1 REGENERÁCIA SÍDEL

Revitalizácia verejných priestranstiev sídla

(hlavná aktivita pre oblasť podpory samostatne dopytovo orientovaných projektov)

Celkové oprávnené výdavky na projekt / počet obyvateľov sídla	Intervencie v rámci samostatných dopytovo orientovaných projektov regenerácie sídiel	pre sídla s počtom obyvateľov: 0-2000 obyvateľov je 10 000-20 000 Sk/ob. / 331,94 – 663,88 Eur/ob., 2001-5000 obyvateľov je 5 000-10 000 Sk/ob. / 165,97 – 331,94 Eur/ob., 5001 a viac obyvateľov je 1 000-5 000 Sk/ob. / 33,20 – 165,97 Eur/ob..
Celkové oprávnené výdavky na projekt / počet obyvateľov mesta	Intervencie v rámci integrovaných stratégií rozvoja mestských oblastí	bude doplnené po schválení hodnotiacich kritérií Monitorovacím výborom pre ROP
Celkové oprávnené výdavky na projekt / počet obyvateľov sídla	Intervencie v rámci lokálnej stratégie komplexného prístupu k zlepšeniu situácie MRK	10 000 – 30 000 Sk/ob. 331,94 – 995,82 Eur/ob.

4.1 REGENERÁCIA SÍDEL

Podrobnejšia charakteristika oprávnených aktivít, popis činností oprávnených v rámci aktivity 4.1.1:

úprava verejných priestranstiev a prvkov verejnej zelene;

výstavba a rekonštrukcia verejných osvetlení;

výstavba a rekonštrukcia chodníkov a cyklistických trás vrátane dopravných subsystémov;

rekonštrukcia miestnych komunikácií vrátane dopravných subsystémov;

rekonštrukcia mostov a lávok v nadväznosti na realizáciu investičných aktivít zameraných na miestne komunikácie, chodníky a cyklistické trasy;

rekonštrukcia a výstavba zastávok;

rekonštrukcia a výstavba verejných hygienických zariadení;

úprava a regulácia povodí v zastavaných územiach obcí a miest výlučne v nadväznosti na realizáciu iných investičných aktivít (podmienkou je písomný súhlas správcu vodného toku, t.j. Slovenského vodohospodárskeho podniku v prípade vodohospodársky významných tokov a sčasti aj drobných tokov alebo inej štátnej organizácie v prípade určitých drobných vodných tokov s realizáciou projektu.

Minimálny rozsah operácie (projektu) v rámci aktivity revitalizácia verejných priestranstiev sídla zahŕňa **minimálne štyri** činnosti z uvedeného zoznamu a) až h).